

Rapportage Financiële gevolgen coronacrisis per eind augustus.

(versie d.d. 29 september 2020)

Via deze rapportage informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot de financiële gevolgen vanwege de coronacrisis. Dit is de derde rapportage, de vorige rapportages waren medio mei (College en Raad) en medio juni (College). Nu een half jaar na het uitbreken van de Coronavirus in Nederland zien we dat we in Zwolle al enige maanden, mede op basis van gericht sturen, in een min of meer beheersbare situatie verkeren. Dat wil zeggen dat de problemen van de eerste dag, nog steeds de problemen van nu zijn. Er zijn nagenoeg geen nieuwe probleemgebieden bijgekomen. Daarbij merken wij wel op dat de onzekerheid over een eventuele tweede golf aanwezig blijft en de gevolgen voor een mogelijke krimpende economie lastig zijn te voorspellen.

Waar wel meer duidelijkheid over is gekomen, is de compensatie die het Rijk beschikbaar stelt. Eind juni is het eerste compensatiepakket en eind augustus is het tweede compensatiepakket door het Rijk vastgesteld. Daarnaast lopen nog er onderhandelingen over enkele resterende onderwerpen.

Via deze notitie geven wij u een totaalbeeld van de **situatie per eind augustus 2020**. Daarbij gaan we achtereenvolgens in op de volgende ontwikkelingen:

- Inzicht in specifieke regelingen die het College getroffen heeft in het kader van de Coronacrisis.
- Inzicht in de budgettaire gevolgen voor het jaar 2020, inclusief reeds genomen besluiten met financiële gevolgen.
- Inzicht in de beschikbaar gestelde compensatie van het Rijk (zie ook bijlage 1)
- Een voorstel hoe de budgettaire gevolgen in 2020 te verwerken
- In bijlage 2 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de diverse begrotingsposten naar de situatie per medio mei, medio juni en eind augustus.

De Raad is toegezegd in september met een actualisering te komen van de financiële gevolgen vanwege corona. De eerste informatienota is 19 mei 2020 aan de Raad verstrekt.

Samenvattend beeld financiële gevolgen:

De totaal van het Rijk te ontvangen compensatie dekt grotendeels de thans bekende meerkosten en lagere inkomsten in 2020 af. Maar er blijven ook nog behoorlijke risico's op mogelijke oninbaarheid vanwege uitstel van betalingen, onvoldoende compensatie hogere bijstandslasten en nog niet bekende meerkosten in bijvoorbeeld de zorg. Ook na 2020 zullen gevolgen van de corona merkbaar blijven. Het advies is om voorlopig in het weerstandsvermogen rekening te houden met een risicobedrag van € 5 miljoen. Voor ondersteunende maatregelen aan bepaalde sectoren wordt voorgesteld € 2,5 miljoen aan budget beschikbaar te stellen. Nieuwe aanvragen voor ondersteuning komen ten laste van dit budget, evenals te nemen maatregelen om de anderhalve meter samenleving vorm te geven vanaf 2021.

A. Specifieke (financiële) regelingen College in het kader van Coronacrisis

Vanaf het moment van uitbreken van de Coronavirus tot heden heeft het College de volgende regelingen getroffen:

- **Uitstel van betaling:** Er is een gemeentebrede regeling vastgesteld waardoor uitstel van betaling kan worden verleend aan ondernemers en organisaties die niet meer aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen tot 1 september 2020.
- **Jeugd en Wmo:** De gemeente volgt het landelijke afsprakenkader tussen Rijk en VNG van 25 maart 2020 voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Hierbij is een dringend beroep op gemeenten gedaan om de financiering van de omzet van zorgaanbieders onverminderd te laten plaatsvinden, zoals die contractueel overeengekomen is dan wel een zo goed mogelijke inschatting daarvan. Deze regeling maakt dat zorgorganisaties geen beroep kunnen doen op de NOW regeling van het Rijk.
Verder is besloten het uitgangspunt te hanteren dat bij de vaststelling van de door de gemeente beschikte subsidies 2020 de subsidie niet zal worden gekort als voorgenomen prestaties na 1 maart 2020 niet kunnen worden gehaald vanwege de COVID-19 maatregelen en afspraken te maken met deze organisaties als dit leidt tot een financieel voordeel. Daarnaast is besloten dat de deadline voor gesubsidieerde organisaties voor het indienen van aanvragen voor het begrotingsjaar 2021 of het indienen van de jaarverantwoording over 2019 met drie maanden wordt opgeschoven tot uiterlijk 1 september 2020.
- **Noodopvang kinderen:** De doelgroep van kinderen die vanwege de maatregelen in verband met COVID-19 worden opgevangen, dus de kinderen van ouders in cruciale beroepen en vitale processen, is uitgebreid met kinderen van 0 - 18 jaar in kwetsbare situaties. Daarnaast is besloten om 24-uurs opvang (inclusief nachtopvang en weekendopvang) voor kinderen van 0 tot 18 jaar aan te bieden. Voor deze uitbreiding geldt het Afwegingskader uitbreiding doelgroep op te vangen kinderen in verband met COVID-19 maatregelen.
Doelgroepenvervoer: Er is door het College besloten een coulanceregeling met bepaalde voorwaarden te treffen voor doelgroepenvervoer. In aanvulling op het vervoerscontract wordt tot maximaal 80% van de gebruikelijke omzet per maand onder aftrek van de gerealiseerde maandomzet uitbetaald. Deze regeling geldt niet voor gymvervoer. De regeling loopt van 15 maart tot 1 juli 2020 of zoveel eerder dat de coronacrisis in het doelgroepenvervoer voldoende overwonnen is.
- **Tozo-regeling:** De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is één van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.
- **Verstrekken leningen:** De Raad heeft het College de bevoegdheid gegeven om onder voorwaarden leningen te verstrekken als gevolg van liquiditeitsproblemen. De bevoegdheid wordt alleen gebruikt om financiële nood als gevolg van de Coronavirus te lenigen en wordt pas toegepast als is voldaan aan de gestelde voorwaarden.

B. Budgettaire gevolgen voor 2020

De budgettaire gevolgen, te weten: meerkosten, inkomstenderving en onzekere posten, zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

1. Budgettaire gevolgen op basis van collegebesluit (en/of raadsbesluit)
2. Als vrij hard te kwantificeren meerkosten en inkomstenderving
3. Risico's en onzekerheden

B1. Budgettaire gevolgen op basis van collegebesluit (en/of raadsbesluit)

Cultuur:

Op 29 juni heeft de raad besloten een maximaal bedrag van € 759.662 als co-financiering voor de OCW Steunmaatregel Culturele Instellingen beschikbaar te stellen waarmee een totaal bedrag van maximaal €3.038.645 voor de Fundatie, Zwolse Theaters en Hedon beschikbaar komt. De gemeentelijke bijdrage te onttrekken aan de reserve incidentele bestedingen onder aftrek van de compensatie die via het gemeentefonds beschikbaar komt.

Tevens is besloten om ook voor het Fraterhuis € 58.409 beschikbaar te stellen vanuit de cultuurbegroting zodat het Fraterhuis maximaal € 233.635 zou kunnen ontvangen.

Daarnaast is 29 juni door de Raad besloten een extra impuls van € 250.000 te geven aan Kunst en Cultuur in Zwolle. Het bedrag komt voor € 200.000 ten laste van de reserve incidentele bestedingen en € 50.000 komt uit de cultuurbegroting.

Precario terrassen:

Op 29 juni heeft de raad besloten over het jaar 2020 geen precariorechten voor de terrassen te heffen (nadeel € 300.000). Het nadeel is verrekend met de reserve incidentele bestedingen.

Sport:

Op 7 september heeft de raad besloten:

De huur voor het gebruik van de sportaccommodaties over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 kwijt te schelden aan die huurder/organisatie die valt binnen de uitgangspunten van de regeling Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties COVID-19 (TVS). Eventuele tekorten als gevolg van een gedeeltelijke vergoeding vanuit de TVS worden ten laste gebracht van de algemene middelen.

Over de huur voor het gebruik van de sportaccommodaties in de periode van 1 juni tot 1 september 2020 wordt pas besloten als er duidelijkheid is over een eventuele tweede fase van de TVS of andere Rijksregeling.

Resumé: Inmiddels is in totaal € 1.259.662 ten laste van de reserve incidentele bestedingen gebracht.

B2 Als vrij hard te kwantificeren voor- en nadelen

Op dit moment zijn er een aantal begrotingsposten waarvan we met zekerheid weten dat ze tot nadelen of voordelen leiden in 2020. Daarbij geldt wel dat enkele begrotingsposten in hoogte van bedrag nog kan wijzigen. Het gaat daarbij om de volgende posten:

Nadelen:

• Kermis	88.000
• Toezicht en handhaving	450.000
• Tiem bv	700.000
• Afvalinzameling via Rova	300.000
• Projectkosten Corona bedrijfsvoering	750.000
• Improductieve uren op projecten	200.000
• Werken op afstand	200.000
• Leges Burgerzaken	100.000
• Parkeergelden (prognose naar eind van het jaar)	2.100.000
• Toeristenbelasting	150.000
• BUIG – bijstandslasten	pm
• Maatschappelijke opvang	150.000
• Eigen bijdrage Wmo (dekking via het gemeentefonds)	150.000
• Noodopvang kinderen	<u>16.000</u>
Totaal nadeel	5.354.000

Bij de Wmo-voorzieningen zien we dat er onder andere vanwege corona minder aanvragen zijn geweest. Het voordeel is lastig in een bedrag uit te drukken, omdat er meerdere oorzaken onder liggen die het totale voordelig resultaat op de Wmo-voorzieningen bepalen.

Overige posten

Daarnaast zijn er andere (geringere) meerkosten die binnen de bestaande budgetruimte zijn op te vangen. Ook de post bijstandslasten (BUIG) is nog onzeker. De bijstandslasten (BUIG) nemen behoorlijk toe als gevolg van corona. Op dit moment is de VNG met het Rijk in overleg over compensatie in 2020.

Bij de uitvoering van de gemeentelijke projecten en grondexploitaties is thans nog weinig te merken van de coronacrisis, waarbij het wel de verwachting is dat hoe langer de crisis gaat duren dit ook zal doorwerken op de projecten.

B3. Risico's en onzekerheden

De regelingen die getroffen zijn omtrent uitstel van betaling en het verstrekken van geldleningen houden het risico in zich, dat een deel uiteindelijk niet wordt ontvangen. Hoe hoog het risico is, is lastig in te schatten. Dat geldt ook voor de sport en cultuursector waarvoor het Rijk compensatieregelingen heeft vastgesteld waar ook achterstallige huurbetalingen (deels) mee kunnen worden verrekend. Op dit moment is de stand van zaken omtrent uitstel van betalingen als volgt:

• Saldo uitstel van betaling lokale belastingen	2.200.000
• Saldo uitstel van huurbetalingen gemeentelijk vastgoed	2.500.000
• Overige uitstel van betalingen sport (tarieven)	400.000
• Overige uitstel van betalingen (o.a. leges, reclamegelden)	350.000

In totaal staat nu nog € 5,5 miljoen aan uitstel van betalingen open. Het uitstel is verleend tot 1 september 2020, vanaf 1 oktober wordt de reguliere invordering opgestart. Hierbij blijft uiteraard ruimte om maatwerk toe te passen.

Het uitstel van huurbetalingen betreft vooral de cultuur- en de sportsector, hiervoor heeft het Rijk specifieke compensatieregelingen voor opgesteld. Omtrent de exacte uitwerking van de regelingen vindt nog landelijk overleg plaats.

Stel dat 20% van het uitstel van betalingen niet kan worden geïnd, dan is het risico circa € 1 miljoen.

Het verstrekken van geldleningen en garantstellingen houden een zeker risico in zich. Echter het aantal verstrekte geldleningen gerelateerd aan corona is beperkt en ook op de garantstellingen verwachten we dat de risico's beperkt zijn.

Onder de risico's valt ook de toename van de bijstandslasten (BUIG). Op dit moment hebben de gemeenten nog geen duidelijkheid over het wel of geen Rijkscompensatie over 2020. Indien er geen compensatie van het Rijk wordt ontvangen dan is er een behoorlijke risicopost, die mede afhankelijk is van de toepassing van de vangnetregeling. Ingeschatte risicopost € 1.000.000 tot €1.500.000

C. Compensatie door het Rijk

Het Rijk heeft aan het begin van de coronacrisis aangegeven dat de gemeenten een reële compensatie zullen krijgen voor de gederfde inkomsten en de gemaakte meerkosten. Inmiddels heeft het Rijk twee pakketten vastgesteld om de gemeenten te compenseren. Daarnaast zijn er afzonderlijke regelingen voor bepaalde sectoren (cultuur, sport, GGD en Veiligheidsregio, lokale media) die ook direct of indirect raken aan de gemeentelijke financiële belangen. De uitvoering van de TOZO regeling voor zelfstandige ondernemers ligt bij de gemeente. Afspraak met het Rijk is dat

de gemeente voor de kosten worden gecompenseerd. In onderstaande opzet is dit onderdeel buiten beschouwing gelaten. (zie de detailinformatie in bijlage 2)

In totaal heeft het Rijk ruim € 1,5 miljard beschikbaar gesteld, hiervan gaat circa € 1,0 miljard naar de gemeenten. De GGD, Veiligheidsregio en lokale media krijgen een directe bekostiging van het Rijk. Ook bij cultuur en sport vindt grotendeels directe bekostiging plaats met de betreffende sector. In bijlage 1 is een totaaloverzicht opgenomen van de landelijke bedragen.

Compensatiepakket 1:

Op basis van het eerste compensatiepakket (29 juni 2020) heeft Zwolle de volgende gelden ontvangen:

Toevoeging zonder verrekening achteraf:

• Parkeerbelasting	1.347.000
• Toeristenbelasting	73.000
• SW-bedrijven	632.000
• Voorschoolse opvang kinderen	60.000
• Cultuur	518.000
• Inhaalzorg jeugd	318.000
• Inhaalzorg Wmo	87.000
• Eigen bijdrage Wmo	170.000
• Noodopvang kinderen	<u>172.000</u>

Totaal 3.377.000

Toevoeging met verrekening achteraf:

• Maatschappelijke opvang	2.308.000
• Vrouwenopvang	<u>174.000</u>

Totaal 2.482.000

Verder is aangegeven dat de compensatie voor het vervallen van de eigen bijdrage regeling Wmo in april en mei en de compensatie voor noodopvang kinderen in de septembercirculaire van het Gemeentefonds zal worden verwerkt.

Compensatiepakket 2:

In het steun- en herstel pakket van 28 augustus 2020 heeft het Rijk ook het tweede compensatiepakket voor de gemeenten opgenomen. Op dit moment is nog niet bekend hoe welk bedrag per onderdeel aan de gemeente wordt toegekend. Het gaat om de volgende compensaties: De bedragen zijn globaal bepaald op basis van aandeel Zwolle in het Gemeentefonds, de werkelijk compensatie kan afwijken, afhankelijk van gekozen verdeelsystematiek.

• Incidenteel schrappen opschalingskorting 2020 (ook in 2021 incidenteel schrappen opschalingskorting € 1.200.000)	530.000
• Inkomstenderving precario en markt/havengelden	156.000
• Stelpost inkomstenderving (€ 100 miljoen; Zwolle circa € 750.000) Nadere uitwerking volgt waarschijnlijk in de decembercirculaire 2020.	pm
• Cultuur (hetzelfde bedrag als in 1 ^e compensatiepakket)	518.000
• Buurt- en dorpshuizen	130.000
• Toezicht- en handhaving	346.000
• Vrijwilligersorganisatie jeugd	59.000
• Sociale werkbedrijven	<u>353.000</u>

Totaal (globale benadering) 2.092.000 + pm

Daarnaast stelt het kabinet stelt € 30 miljoen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij de herindelingsverkiezingen in november 2020 en de Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de coronamaatregelen. De precieze omvang van de gelden is nog niet bekend. Ook worden aanvullende maatregelen genomen om mensen die hun baan verliezen een beter perspectief te bieden op nieuw werk en inkomen. Te denken valt aan goede begeleiding werk(loosheid)naar werk, (om)scholing, het tegengaan van armoede en problematische schulden, het aanpakken van jeugdwerkloosheid en het beschermen van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Veel van dit flankerend beleid zal worden uitgevoerd door gemeenten, waarvoor ze middelen zullen ontvangen. Verdere informatie hierover volgt met Prinsjesdag.

Nog openstaande posten waarover de VNG en het Rijk nog in gesprek zijn: de meerkosten afvalinzameling, Bijstandsleningen (BUIG-gelden), sport periode na 1 juni en continuïteit meerkosten en inhaalzorg sociaal domein op basis van (landelijk) onderzoek in het najaar.

De compensatiemiddelen van het Rijk zijn opgenomen in de septembercirculaire van het Gemeentefonds. Voor de verwerking van de bedragen in de gemeentelijke begroting verwijzen wij u naar de beslisnota over de uitkomsten van de septembercirculaire 2020.

D. Verwerking budgettaire gevolgen in het begrotingsjaar 2020

De gevolgen van de coronacrisis worden geleidelijk aan duidelijker. Er komt steeds meer zicht op de dit jaar te maken meerkosten, de te verwachten inkomstendervingen en op de compensatiemiddelen die het Rijk beschikbaar stelt. Daarbij maken we wel de kanttekening dat met name de zorginstellingen bij het opstellen van de jaarrekening (voorjaar 2021) meer zicht op de meerkosten hebben en of deze uit de beschikbare budgetten kunnen worden opgevangen. Op basis van de huidige informatie – zie de hiervoor genoemde onderdelen A tot en met C – ziet het beeld er als volgt uit:

Te kwantificeren posten:

• B1 Reeds gedekt tlv reserve incidentele bestedingen	1.260.000	
• B2 Als vrij hard te kwantificeren voor- en nadelen	<u>5.354.000</u>	
	6.614.000	
• C Compensatie van het Rijk (voorlopig)	5.500.000 +pm	1)
1) Exclusief compensatiegelden voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, omdat het voorschot fors hoger is dan de gemaakte kosten. Bij een gelijkblijvende situatie zal het voorschot terugbetaald moeten worden.		

Risico's en onzekerheden:

Onder paragraaf B3 zijn de belangrijkste risico's genoemd, te weten: oninbaarheid uitstel van betalingen en omvang bijstandsgelden. Daarnaast blijven we het risico lopen dat de verwachten meerkosten hoger of de gederfde inkomsten hoger uitvallen dan thans geraamd. Het advies is voorlopig binnen het weerstandsvermogen rekening te houden met een risicopost van € 5.000.000 vanwege nadelige gevolgen Corona.

Hoe te verwerken in de begroting 2020?

De Rijkscompensatie die wij via het gemeentefonds ontvangen parkeren wij voorlopig op een concernstelpost, omdat de meeste financiële gevolgen globaal zijn bepaald. In november zullen wij, vanuit oogpunt van rechtmatigheid, beoordelen of er in de laatste raad van het jaar alsnog een raadsvoorstel volgt om de begroting op onderdelen te wijzigen. De uiteindelijke verantwoording over 2020 vindt in de jaarrekening plaats.

Er wordt geen direct koppeling gelegd tussen de verkregen compensatie gelden per beleidsterrein en de gemaakte te maken kosten. Voor extra steunmaatregelen stellen wij als onderdeel van de besluitvorming over de Begroting 2021 voor om een budget van € 2.500.000 beschikbaar te stellen.

Dit betekent dat het College en de Raad kunnen besluiten bepaalde sectoren te steunen en de kosten ten laste van dit budget te brengen.

Conform raadsbesluit van 29 juni wordt de onttrekking aan de reserve incidentele bestedingen van € 759.662 als cofinanciering steunmaatregel culturele instellingen teruggestort in de reserve ten laste van de ontvangen Rijkscompensatie via het gemeentefonds (onderdeel cultuur).

Bijlage 1: Totaaloverzicht Rijkscompensatie aan gemeenten

(in mln.)	2020
Reeds ontvangen/toegezegd	
<i>Voor 28 mei jl.</i>	
Lokale media tot 1 juni	11
Sport	90
Eigen bijdrage Wmo	18
Peuter, SMI, VE	8
<i>Brief 28 mei jl.</i>	
Parkeer- en toeristenbelasting tot 1 juni	225
Jeugd en Wmo voorschot	144
Noodopvang kinderen	23
Sw-bedrijven tot 1 juni	90
Lokale culturele voorzieningen tot 1 juni	60
Lokale media na 1 juni	24
Cultuur gemeenten matchingsgeld OCW	49
Totaal reeds ontvangen	742
Aanvullend pakket voor gemeenten en provincies dd 28 augustus 2020	
OV beschikbaarheidsvergoeding	
Meerkosten GGD's	350
Vergoeding Veiligheidsregio's	15
Inkomstenderving tot 1 juni	20
Inkomstenderving na 1 juni (indicatief)	100
Lokale culturele voorzieningen gemeenten na 1 juni en provincies tot 1 juni	68
Buurt- en dorpshuizen	17
Toezicht en handhaving	50
Vrijwilligersorganisaties Jeugd (scouting, speeltuin)	7
Verkiezingen	30
Sw-bedrijven na 1 juni	50
Opschalingskorting	70
	(160 in 2021)
Totaal aanvullend pakket voor gemeenten en provincies	777
Totaal stand gemeenten en provincies bij aanvullingen	1519

Bijlage 2: Detailinformatie per begrotingsonderdeel.

De afgelopen maanden is er op drie momenten (medio mei, medio juni en eind augustus) een inventarisatie gehouden van de gevolgen van de coronacrisis. In deze bijlage geven wij per begrotingsonderdeel inzicht in de gevolgen, ingedeeld in de hoofdcategorieën:

- Specifieke regelingen college in het kader van de coronacrisis
- Financiële gevolgen uitgavenkant
- Financiële gevolgen inkomstenkant

De bijlage wordt afgesloten met samenvattende overzichten van de ingeschatte bedragen per begrotingsonderdeel.

A. Specifieke regelingen College in het kader van Coronacrisis :

A1 Uitstel van betaling

De gemeente Zwolle heeft een gemeentebrede regeling vastgesteld waardoor uitstel van betaling kan worden verleend aan ondernemers en organisaties die niet meer aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen tot 1 september 2020. Uitstel heeft formeel geen direct effect op de financiën, maar leidt wel tot hoger risico van af te boeken bedragen. Dit komt pas veel later terug in de cijfers oninbaar. GBLT heeft ook een dergelijke regeling, zij volgen hierin het Zwolse kader. Het AB van GBLT heeft besloten geen verlenging van uitstel toe te passen na 1 september maar waar nodig is wel maatwerk mogelijk.

Uitstel huurbetalingen gemeentelijk vastgoed

Op 12 mei 2020 zijn er ca 20 huurders die hier gebruik van maken. Het totaalbedrag van uitstel tot en met juni loopt op tot meer dan € 1.600.000. Een eerste inschatting is dat het uitstelbedrag tot 1 september op kan lopen tot € 3.000.000. De cultuur- en sportsector hebben een groot aandeel in het uitstel. Het risico van uitstel is dat er betalingsachterstanden en invorderingsproblemen kunnen ontstaan.

Update per 19 juni 2020:

Het aantal huurders dat uitstel heeft aangevraagd is tov mei nauwelijks gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

Het aantal huurders dat uitstel heeft aangevraagd is nauwelijks gewijzigd, wel is het totaalbedrag van uitstel opgelopen tot € 2.500.000. De verwachting is dat het totaalbedrag van uitstel verder zal toenemen. De twee grootste huurders zijn Het Zwolse Theater en Optisport (zwembad). Bij honorering van het compensatieverzoek bij het rijk voor de culturele instellingen gaan we er van uit dat Het Zwolse Theater aan haar huurverplichtingen kan voldoen. Ook voor het zwembad kan wellicht gebruik worden gemaakt van de landelijke compensatieregeling voor sportverenigingen. Op dit moment is echter onduidelijk of professionele sportinstellingen ook compensatie in de huur kunnen krijgen.

Uitstel betaling lokale belastingen

Het uitstel van betalingen van lokale belastingen (ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing) loopt via GBLT. Tot en met 7 mei zijn 415 aanvragen tot uitstel van betaling verleend, met een totaalbedrag van € 2.400.000. Nagenoeg het hele bedrag betreft de OZB en een gering deel de rioolheffing. Hoewel eind april de vervaldatum van de betalingen lag zien we dat de aanvraag tot uitstel nog wekelijks toeneemt. Het risico van uitstel is dat er betalingsachterstanden en invorderingsproblemen kunnen ontstaan.

Update per 19 juni 2020:

Per 12 juni zijn er 461 aanvragen tot uitstel van betaling verleend, met een totaalbedrag van bijna € 2.500.000.

Update per 31 augustus 2020:

Per 3 augustus staan er 426 aanvragen voor uitstel van betalingen open, voor een totaalbedrag van € 2.200.000. De afname is het gevolg van het geleidelijk aan aflossen van de verschuldigde betaling. Vanaf 1 september 2020 gaat GBLT weer invorderen, maar is maatwerk mogelijk. (GBLT heeft in augustus de laatste rapportage over het uitstel van betalingen verstrekt. Vanaf september worden wij weer geïnformeerd via de reguliere rapportages.)

Overige uitstel van betalingen

De overige uitstel van betalingen bedraagt per 12 mei ca € 300.000 en betreft grotendeels de leges voor vergunningen, reclameopbrengsten en precario.

Het aanvragen van uitstel van betalingen inzake sportverenigingen loopt via het Stichting Sportservice Zwolle. Diverse verenigingen hebben uitstel van betaling aangevraagd. Totaalbedrag ca € 200.000.

Update per 19 juni 2020:

Het aantal aanvragen is iets toegenomen, wat leidt tot een geringe toename van het totaalbedrag.

Update per 31 augustus 2020:

De aanvragen voor uitstel van betalingen via Sportservice Zwolle bedragen eind augustus € 390.000. De overige aanvragen voor uitstel bedragen € 350.000.

Door sportverenigingen kan voor de periode maart tot en met mei 2020 kan een aanvraag bij het Rijk worden ingediend voor compensatie van de huurlasten. Dit vraagt wel vooraf een besluit van de gemeente om de huurlasten over de betreffende periode kwijt te schelden. Op 7 september 2020 heeft de Raad het volgende besluit genomen:

1. De huur voor het gebruik van de sportaccommodaties over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 kwijtschelden aan die huurder/organisatie die valt binnen de uitgangspunten van de regeling Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties COVID-19 (TVS).
2. De negatieve gevolgen als gevolg van een mogelijk gedeeltelijke vergoeding uit de TVS ten laste te laten komen van de algemene middelen.
3. Over de huur voor het gebruik van de sportaccommodaties in de periode van 1 juni tot 1 september 2020 pas dan een besluit nemen als er duidelijkheid is over een eventuele 2^e fase van de TVS of andere Rijksregeling.

A2 Jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning

De gemeente volgt het landelijke afsprakenkader tussen Rijk en VNG van 25 maart 2020 voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Hierbij is een dringend beroep op gemeenten gedaan om de financiering van de omzet van zorgaanbieders onverminderd te laten plaatsvinden, zoals die contractueel overeengekomen is dan wel een zo goed mogelijke inschatting daarvan. Deze regeling maakt het dat de zorgorganisatie geen beroep kunnen doen op de NOW regeling van het Rijk. Verder is besloten het uitgangspunt te hanteren dat bij de vaststelling van de door de gemeente beschikte subsidies 2020 de subsidie niet zal worden gekort als voorgenomen prestaties na 1 maart 2020 niet kunnen worden gehaald vanwege de COVID-19 maatregelen en afspraken te maken met deze organisaties als dit leidt tot een financieel voordeel.

Daarnaast is besloten dat de deadline voor gesubsidieerde organisaties voor het indienen van aanvragen voor het begrotingsjaar 2021 of het indienen van de jaarverantwoording over 2019 met 3 maanden wordt opgeschoven tot uiterlijk 1 september 2020.

Het Rijk heeft aangegeven de meerkosten als gevolg van de naleving van de RIVM-richtlijnen via de gemeenten aan de aanbieders te vergoeden. Op dit moment zijn het Rijk en de VNG in gesprek om hierover duidelijke afspraken te maken. Op onze website hebben wij een contactformulier staan waar zorgaanbieders Wmo en Jeugdzorg hun (aan)vragen over meerkosten kunnen indienen. Vooralsnog blijven de aanvragen beperkt.

Update per 19 juni 2020:

In de jeugdzorg zijn inmiddels 17 aanvragen ingediend met een beroep op de omzetgarantie. Het financieel risico is beperkt omdat de aanvragen ten laste van de geraamde budgetten komen. Landelijk vindt nog overleg plaats over de rechtmatigheid met betrekking tot onverschuldigde betaling. Daarnaast zijn twee aanvragen ingediend voor compensatie meerkosten. De aanvragen zijn in behandeling.

Update per 31 augustus 2020:

Per eind augustus zijn 36 aanvragen ingediend. 32 aanvragen betreft de jeugdzorg, waarvan 30 aanvragen met een beroep op de omzetgarantie met een maximumbedrag van € 880.000. Het financieel risico is beperkt, want de bedragen staan al in de begroting. Daarnaast zijn twee aanvragen voor kinderopvang en twee voor meerkostenregeling in behandeling.

Maatschappelijke opvang valt ook onder de Wmo. Daarvoor zijn al wel meerkosten gemaakt, met name voor huur van hotelkamers voor dak- en thuislozen en inrichten quarantaine ruimtes bij het Leger des Heils. Er is nagenoeg geen gebruik gemaakt van de quarantaineruimte. Geschatte kosten maximaal € 100.000.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

In de eerste maanden zijn de meerkosten voor daklozenopvang € 50.000. Vanaf juni tot en met september worden aanvullende kosten vooropvang verwacht van circa € 150.000. De kosten worden gedekt door een rijksbijdrage.

Verder heeft het kabinet besloten dat Wmo-cliënten in de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdrage hoeven te betalen in verband met Corona. Zij ontvangen over die maanden geen factuur. Overheid en zorgaanbieders doen er momenteel alles aan om de Wmo-ondersteuning zoals hulp bij het huishouden door te laten lopen. Dat lukt door de maatregelen rondom het coronavirus niet altijd. Daarom heeft de minister besloten om in april en mei 2020 geen eigen bijdrage voor de Wmo te innen. Hij beslist op een later tijdstip wanneer de inning van de eigen bijdrage weer wordt opgestart. De maatregel geldt **niet** voor Wmo-klienten die wonen in een instelling voor beschermd wonen of voor opvang. Voor deze voorzieningen loopt de hulp en/of ondersteuning namelijk door. De gemeenten worden gecompenseerd voor de inkomstenderving vanwege het niet innen van de eigen bijdrage. Of sprake is van volledige compensatie moet nog blijken. Gemiddeld ontvangen wij ca € 70.000 per maand aan eigen bijdragen, exclusief beschermd wonen.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

A3 Doelgroepenvervoer

Er is door het college besloten een coulanceregeling met bepaalde voorwaarden te treffen in aanvulling op het vervoerscontract tot maximaal 80% van de gebruikelijke omzet per maand onder aftrek van de gerealiseerde maandomzet. Deze regeling geldt niet voor gymvervoer. De regeling loopt van 15 maart tot 1 juli 2020 voor het leerlingenvervoer en tot 1 september voor het Wmo vervoer. Het leerlingenvervoer heeft inmiddels een normaal niveau maar het Wmo vervoer niet. We zetten in op het behoud van het Wmo vervoer en onderzoeken de mogelijkheden daartoe. Ook voor

het doelgroepenvervoer geldt dat zij geen beroep kunnen doen op de NOW regeling van het Rijk. De maatregel leidt niet tot extra kosten, integendeel verwacht wordt dat er budgetten niet volledig benut zullen worden.

Update per 19 juni 2020:

Tot 12 juni 2020 is er € 176.000 ten laste van deze regeling uitbetaald. De dekking wordt opgevangen binnen de bestaande budgetten.

Update per 31 augustus 2020:

Situatie ten opzichte van 19 juni niet gewijzigd

A4 Noodopvang van kinderen

De doelgroep van kinderen die vanwege de maatregelen in verband met COVID-19 worden opgevangen, dus de kinderen van ouders in cruciale beroepen en vitale processen, is uitgebreid met kinderen van 0 - 18 jaar in kwetsbare situaties. Daarnaast is besloten om 24-uurs opvang (inclusief nachtopvang en weekendopvang) voor kinderen van 0 tot 18 jaar aan te bieden. Voor deze uitbreiding geldt het Afwegingskader uitbreiding doelgroep op te vangen kinderen in verband met COVID-19 maatregelen. We verwachten (geringe) meerkosten voor noodopvang van kinderen door gastouders en kinderopvang, maar hebben thans nog geen inzicht in de hoogte van de meerkosten. Ook de ouderbijdrage van de gesubsidieerde instellingen worden tot de maximale fiscale uurtarieven voorgefinancierd als het gaat om ouders zonder kinderopvangtoeslag. Het Rijk stelt landelijk € 3 miljoen beschikbaar ter compensatie van de weggevallen ouderbijdrage. Of dit voldoende is voor de Zwolse situatie is nog onduidelijk.

Update per 19 juni 2020:

Er zijn door drie gastouders aanvragen ingediend voor een vergoeding van meerkosten vanwege COVID-19. De aanvragen zijn in behandeling.

Update per 31 augustus 2020:

Aan twee instanties van kinderopvang is € 16.000 aan meerkosten betaald voor 24-uurs opvang tot en met juni. Vermoedelijk zijn nog niet alle meerkosten gedeclareerd.

A5 Zelfstandigen regeling Tozo

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

De regeling is geldend voor de periode maart tot en met mei 2020, met mogelijk voortzetting van de regeling. Momenteel wordt er op landelijk niveau gewerkt aan een tweede fase Tozo-regeling, met aangepaste (verscherpte) voorwaarden.

De uitvoering wordt gedaan door de gemeenten. De gemeenten worden gecompenseerd voor de uitkeringslasten en de uitvoeringskosten (tot week 20 ca € 300.000). De uitvoeringskosten worden vergoed op basis van een nog niet nader bekend gemaakt bedrag per genomen aanvraagbesluit.

Aantal aanvragen: tot week 20 zijn er met oog op de acute financiële situatie van zelfstandigen reeds ca 2.200 voorschotten verstrekt aan zelfstandigen die een uitkering voor levensonderhoud hebben aangevraagd. Het voorschot bedraagt eenmalig € 1.500 per maand en wordt voor drie maanden toegekend. In totaal is er per datum 13 mei voor € 9.600.000 aan voorschot uitbetaald, opgeteld voor de drie maanden, de geldigheidsduur van het besluit. Op basis van de beschikkingen over maart en april zien we dat het werkelijk uit te keren bedrag behoorlijk lager ligt. Bij de toekenning/beschikking van de uitkering worden de inkomsten van de aanvrager verrekend. Vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) hebben wij reeds een voorschot ontvangen van ruim € 11 miljoen, inclusief ca € 0,9 miljoen voor uitvoeringskosten. Naast een

uitkering voor levensonderhoud kunnen zelfstandigen een beroep doen op de bedrijfskredietfaciliteit van deze regeling. Er zijn momenteel 48 aanvragen gedaan voor een bedrijfskredietfaciliteit. Deze lening kent een maximum van € 10.157 en heeft een maximale looptijd van 3 jaar, dient terugbetaald te worden en kent een rentepercentage van 2%). De aanvragen worden momenteel nader beoordeeld. Ook de bedragen die gemoeid zijn met de kredietfaciliteit en uitvoeringskosten per besluit worden door het Rijk vergoed.

Update per 19 juni 2020:

Er zijn 75 bedrijfskredieten aangevraagd en circa 2.700 voorschotten verstrekt.

Bij de vorige rapportage hebben wij de voorschotbedragen genoemd, nu er meer zicht is op de werkelijke beschikkingen worden deze gegevens gehanteerd. Per 18 juni is € 7.400.000 daadwerkelijk beschikt en betaald. Het Rijk heeft inmiddels een voorschot van € 14 miljoen verstrekt. De uitvoeringskosten bedragen t/m week 25 € 550.000. Voor een deel wordt de uitvoering mede gedaan door inzet van uit andere afdelingen en deels via inhuur.

Update per 31 augustus 2020:

Er zijn 112 aanvragen voor een bedrijfskrediet ingediend voor een totaalbedrag van € 786.000.

Aan circa 3.000 zelfstandige ondernemers zijn voorschotten verstrekt tot een totaalbedrag van € 8.600.000. Het ontvangen voorschotbedrag van het Rijk is € 14 miljoen. De gemeentelijke uitvoeringskosten bedragen t/m week 34 € 828.000. Inmiddels zijn landelijke afspraken gemaakt over de wijze van compensatie over de uitvoeringskosten. De verwachting is dat de gemaakte kosten kunnen worden gecompenseerd.

Eind augustus zijn de voorwaarden van de derde Tozo-regeling door het Rijk bekendgemaakt. Hierbij wordt een vermogenstoets ingevoerd, hierdoor worden de uitvoeringskosten arbeidsintensiever per aanvraag.

Samen met de Regio Zwolle is een pilot georganiseerd om in contact te treden met Zwolse ondernemers die gebruik maken van Tozo-2. We hebben meer dan 500 Zwolse ondernemers een bericht gestuurd met de aankondiging dat RegioZwolle contact met hen op gaat nemen voor een gesprek over hoe het met de ondernemer en zijn onderneming gaat. RegioZwolle heeft daarbij een aanbod voor ondersteuning zoals (om)scholing, vacatures of andere vormen van ondersteuning.

Vorige week is de pilot geëvalueerd met de volgende resultaten:

- In totaal stonden er 541 ondernemers op de belijst.
- Ruim 300 ondernemers gesproken.
- 8 ondernemers hadden geen interesse in dienstverlening RegioZwolle
- 10 ondernemers stoppen helemaal met ondernemen.
- 44 mensen blijven deels ondernemer en hebben een baan in loondienst eraast of is van plan om een baan in loondienst eraast te zoeken.
- 246 ondernemers blijft gewoon ondernemer!

De PLUS op de dienstverlening van de overheid is bereikt. De ondernemers / ZZP waardeerden de interesse voor hem/haar enorm

We weten sinds kort dat onderdeel van Tozo-3 is dat *gemeenten vanaf 1-1-2021 zelfstandig ondernemers moeten ondersteunen waar nodig om zich voor te bereiden op een nieuwe toekomst, hetzij als zelfstandig ondernemer, hetzij als werknemer in loondienst. Gemeenten zullen samen met zelfstandig ondernemers inventariseren of en zo ja, welke ondersteuning van de zelfstandig ondernemer nodig is. Dit kan bijvoorbeeld gaan om coaching, advies, bij- of omscholing en heroriëntatie.* We lopen hier dus al op vooruit.

A6 Verstreken leningen

De raad heeft het college de bevoegdheid gegeven om onder voorwaarden leningen te verstrekken als gevolg van liquiditeitsproblemen. De bevoegdheid wordt alleen gebruikt om financiële nood als gevolg van de Coronavirus te lenigen en wordt pas toegepast als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Rijksmogelijkheden gelden als voorliggende voorziening. Mochten deze nog niet operationeel zijn dan kan het college leningen verstrekken en die naderhand verrekenen met de tegemoetkoming van het rijk.
- Alleen voor bedrijven en organisaties waar de gemeente Zwolle op 1 maart 2020 een actueel contract of subsidierelatie mee heeft én die essentieel zijn voor het behoud van de sociale, maatschappelijke en zorginfrastructuur van de stad Zwolle én de dienstverlening aan onze burgers.
- Alleen voor liquiditeitsproblemen ontstaan ná 1 maart 2020 en beargumenteerd gerelateerd aan de Coronavirus.
- Waarbij de solvabiliteit 31/12/2019 aanvaardbaar was.
- De lening heeft een zeer lage rente en is niet hoger dan de overbrugging van drie maanden liquiditeitsproblemen met een maximum van €250.000,-- per lening
- Na drie maanden start de aflossing. De aflossingstermijn bedraagt maximaal drie jaar.
- Het totaal uitgeleend bedrag bedraagt niet meer dan €10.000.000,--.
- Elke besluit wordt gemotiveerd vastgelegd. Mocht het college afwijken van het ambtelijk advies dan wordt dit expliciet vastgelegd.

In mei is één aanvraag toegekend met een bedrag € 35.000.

Update per 19 juni 2020:

De afgelopen maand is er één aanvraag bijgekomen, te weten: van de Stichting Bevrijdingsfestival.

Update per 31 augustus 2020:

Per eind augustus zijn twee leningen toegekend, Bonami spelcomputermuseum € 35.000 en wijkcentrum De Weijenbelt € 38.000. Daarnaast is de aanvraag van Stichting Bevrijdingsfestival niet in behandeling genomen omdat de eventuele problemen pas in maart 2021 ontstaan en dit valt buiten de geldende regeling.

B. Financiële gevolgen uitgavenkant

B1 Cultuur

De impact van het coronavirus op het cultureel klimaat in Zwolle is zeer groot, op 18 maart hebben de culturele instellingen hun deuren moeten sluiten en activiteiten zijn grotendeels stilgevallen. Evenementen, concerten, voorstellingen worden waar mogelijk uitgesteld, en - als het niet anders kan – afgeblazen. Het spreekt voor zich dat hierdoor de inkomsten van culturele partners grotendeels zijn weggevallen. Inmiddels komen noodmaatregelen op gang. Zowel landelijk als lokaal kunnen culturele partners, ondernemers en werknemers in de culturele sector aanspraak maken op verschillende regelingen.

De gemeente Zwolle heeft besloten, in lijn met landelijke lijn, de geraamde subsidiebedragen aan de cultuur en evenementensector uit te betalen. Niet na te komen prestatieafspraken hebben geen gevolgen voor de subsidie.

Woensdag 15 april heeft het kabinet bekend gemaakt dat er een extra bedrag van € 300 miljoen beschikbaar is om de eerste nood in het culturele veld te lenigen. Deze regeling is nog onvoldoende vormgegeven om al precies aan te kunnen geven of en welke Zwolse instellingen hier specifiek een beroep op kunnen doen en tegen welke voorwaarden. Over deze regeling is binnen de Provincie Overijssel intensief bestuurlijk overleg met de steden Enschede, Deventer en Zwolle en GD. Criterium vanuit OCW is de steun aan instellingen die ook voor nationaal culturele infrastructuur een belang hebben en al eerder rijksfinanciering hebben ontvangen. Het is een matchingsregeling waarbij van Provincie en/of Gemeente een bijdrage van minimaal 50% wordt gevraagd. De Provincie is bereid bij te dragen uit een op te zetten noodfonds. Er is een beperkt aantal culturele instellingen die mogelijk in aanmerking komen.

Op 21 april j.l. is ook duidelijk geworden dat evenementen tot 1 september 2020 niet zijn toegestaan. Daarmee vervalt het hele evenementenseizoen, ook voor Zwolle. We moeten nog in

kaart brengen wat dit praktisch en financieel voor onze festival organisatoren en voor ons als gemeente betekent.

Op de korte termijn geeft het merendeel van de instellingen aan over voldoende liquide middelen te beschikken. Op de middellang termijn (na de zomer), wordt de situatie voor veel instellingen kritiek. De financiële gevolgen voor de gemeente Zwolle zijn op dit moment nog niet concreet af te bakenen. Een eerste inventarisatie laat een schade van ruim € 1 miljoen (huurderving en overig exploitatieresultaat) tot 1 juni bij onze instellingen zien. Trekken we het door naar september dan is het nadelig resultaat ca € 2 miljoen.

Update per 19 juni 2020:

Het Rijk heeft inmiddels een tweetal noodhulp maatregelen bekend gemaakt. Het ministerie van OCW heeft een bedrag beschikbaar gesteld van € 318 miljoen voor de cultuursector en het ministerie van BZK stelt € 60 miljoen beschikbaar voor de medeoverheden voor het overeind houden van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Van het totaal budget van OCW komt € 48,5 miljoen beschikbaar voor het in stand houden van de vitale regionale infrastructuur. Voor het bedrag dat beschikbaar is voor de vitale regionale infrastructuur verwacht OCW cofinanciering van gemeenten en/of provincies. OCW stelt tot maximaal 50% van het bedrag beschikbaar waarvoor instellingen op basis van een vastgestelde rekenregel in aanmerking kunnen komen.

Via het raadsvoorstel 'Matching OCW Steunmaatregel Culturele Instellingen' wordt de raad gevraagd om een maximaal bedrag van € 759.662 (25%) als co-financiering voor de OCW Steunmaatregel Culturele Instellingen beschikbaar te stellen waarmee samen met Rijk (50%) en provincie (25%) een totaal bedrag van maximaal €3.038.645 voor de Fundatie, Zwolse Theaters en Hedon beschikbaar komt.

De gemeentelijke bijdrage wordt onttrokken aan de reserve incidentele bestedingen onder aftrek van de compensatie die via de BZK-maatregel (lees: gemeentefonds) beschikbaar komt.

Naast de genoemde drie instellingen komt ook het Fraterhuis in aanmerking voor de OCW regeling. Maximumbedrag inclusief cofinanciering Rijk van € 233.635, waarvan de 50% Rijk en 50% gemeente. Gemeentelijke dekking voor de gevraagde cofinanciering komt uit de cultuurbegroting.

Verder komt er 2 juni een collegevoorstel in behandeling voor ondersteuning van kleine culturele en creatieve ondernemers. Totaalbedrag € 250.000, waarvan € 200.000 tlv de reserve incidentele bestedingen.

Update per 31 augustus 2020:

Inmiddels is het Rijk via het gemeentefonds gemeenten tegemoet gekomen met een bijdrage van € 519.000 (Als Zwols deel van van de 60 mln.) ten behoeve van Cultuur. Een tweede en derde steunmaatregel wordt verwacht, hoe hoog de bijdrage vanuit het Rijk daadwerkelijk wordt is nog niet bekend.

Als gevolg van de maatregelen rondom het Noodfonds lijkt het erop dat de 4 grote culturele instellingen het dit jaar wel gaan redden (ZT, Hedon, Fraterhuis en Fundatie).

Onderzocht wordt nog hoe de werking tussen de NOW regeling en de bijdrage vanuit Cultuur zich tot elkaar verhoudt, nu gaat er van iedere euro Cultuursteen, weer € 0.45 naar de fiscus.

De situatie voor 2021 blijft zorgwekkend. De culturele makers hebben het zwaar, weinig opdrachten en als ze die al hebben dan is het moeilijk om quitte te draaien ivm de coronaregels.

Veel makers maken gebruik van huurfaciliteiten bij R10, Eureka, Ecomuze en Creatieve Cooperatie (Niet gemeente) en Doaz (woningbouw).

De vooruitzichten voor 2021 zijn dramatisch of er middelen vanuit het Rijk en de provincie beschikbaar komen voor talentontwikkeling is nog maar zeer de vraag, uiteraard zullen we hierop moeten anticiperen (cofinanciering) met de PPN aanvraag voor 2021

B2 Sport

Sportverenigingen zijn vanaf 16 maart gesloten. Vanaf 29 april kunnen zij hun jeugdactiviteiten weer onder voorwaarden opstarten, vanaf 11 mei mogen ook sporters boven de 18 gezamenlijk sporten. Door deze sluiting hebben verenigingen het zwaar, ook financieel. Zij lopen inkomsten mis, terwijl

kosten in veel gevallen wel doorlopen. Op dit moment kunnen verenigingen gebruik maken van de landelijke steunmaatregel TOGS, (tegemoetkoming van maximaal € 4.000). Daarnaast is er ook de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) om werknemers door te kunnen betalen.

Begin mei heeft het kabinet besloten dat met de heropening van de sport voor de jeugd € 110 miljoen euro extra beschikbaar wordt gesteld voor sportverenigingen. Ook sportverenigingen zijn financieel geraakt door de maatregelen om het coronavirus in te dammen. Competities zijn vroegtijdig beëindigd en clubhuizen zijn gesloten. De ministerraad heeft er op voorstel van minister Van Rijn voor Medische Zorg mee ingestemd de clubs te hulp te schieten zodat zij de jeugd goed kunnen opvangen en de unieke Nederlandse infrastructuur behouden blijft. Met de insteek dat sportverenigingen straks hun deuren weer voor alle Nederlanders kunnen openen.

De 110 miljoen euro extra voor de sportsector is opgedeeld in twee delen. In de eerste plaats is 90 miljoen euro bestemd voor de sportverenigingen door de huur kwijt te schelden over de periode 1 maart tot 1 juni 2020. Hoe de gelden precies verdeeld worden is nog niet bekend, daarnaast is de eerste indruk dat de middelen niet voldoende zullen zijn om alle verenigingen te kunnen compenseren. Voor veel sportverenigingen is de huur de grootste kostenpost op de begroting. Met deze maatregel worden ruim 11.000 sportverenigingen ondersteund. Ten tweede gaat er 20 miljoen euro naar sportverenigingen met een eigen accommodatie. Deze verenigingen worden geconfronteerd met omzetverlies en doorlopende lasten en komen vaak niet in aanmerking voor de rijksbrede regelingen. Per sportvereniging gaat het om een eenmalige tegemoetkoming van maximaal 2500 euro. Zo kunnen verenigingen trainingen voor de jeugd hervatten en activiteiten opzetten voor niet-leden. Met de 110 miljoen euro komt het kabinet tegemoet aan de hoogste nood van sportverenigingen. De clubs beschikken niet over grote reserves en er wordt juist nu extra inspanning gevraagd van hen.

Naast de sportverenigingen ondervinden ook sportorganisaties zoals sporthallen en zwembaden de gevolgen van de huidige crisis. Zij ontvangen of geen huurinkomsten of geen bijdrage van bezoekers. Zoals eerder deze notitie aangegeven kunnen de verenigingen bij de gemeente uitstel van betaling aanvragen. Vanaf 16 maart zijn er voor *binnensport* geen factureringen meer gedaan door Sportservice; we verwachten op binnensport in 2020 voor ruim € 100.000 minder aan inkomsten te genereren. Voor *buitensport* (velden) zijn/ worden wél factureringen gedaan, maar hierop is door verenigingen deels uitstel van betaling gevraagd.

Update per 19 juni 2020:

De wijzigingen zitten met name in de verdere versoepeling van de maatregelen. Zwembaden mogen en zijn ondertussen weer open, vanaf 1 juli mag er ook weer binnen worden gesport en mogen de clubhuizen op de sportparken weer open. Uiteraard allemaal met de algemene voorwaarden die er overal zijn, zoals de 1,5 meter afstand houden van elkaar (conform horeca).

Financieel zijn er geen verdere ontwikkelingen, de genoemde regeling van 110 miljoen euro wordt naar verwachting op inhoud medio juli gepubliceerd en dan wordt dus ook duidelijk wat de gevolgen voor Zwolle kunnen zijn. Daarnaast wordt er landelijk nagedacht over een 2^e steunmaatregel voor de sport, maar daarover is verder nog geen informatie bekend.

Update per 31 augustus 2020:

Eind juli is de Beleidsregel tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 uitgewerkt en zijn de voorwaarden voor een beroep op deze TVS-regeling bekend gemaakt. De regeling omvat een totaalbedrag van € 90 miljoen en is onderdeel van de in mei beschikbare gelden van € 110 miljoen. De regeling houdt in dat de huurlasten van sportverenigingen in de periode 1 maart tot 1 juni geheel of gedeeltelijke kan worden gecompenseerd via de gemeenten.

Voorwaarde daarbij is dat de gemeente een besluit moet nemen voor 15 september 2020 om de huur over de genoemde periode kwijt te schelden. De definitieve compensatie is afhankelijk van de totale landelijke aanvraag en het beschikbare budget. Het risico dat het budget ontoereikend is aanwezig. Over een tweede compensatieregeling vanaf 1 juni is nog niets bekend.

B2a Ventilatie Onderwijsgebouwen (nieuw opgevoerde post)

Update per 31 augustus 2020:

De afgelopen maanden is de rol van ventilatie van gebouwen bij het verspreiden van corona geregeld in het nieuws geweest. Goede ventilatie en een gezond binnenklimaat zijn uiteraard belangrijk. Uit adviezen van het RIVM blijkt echter dat er op dit moment geen reden is om wat betreft de ventilatie in gebouwen af te wijken van eisen waar scholen aan moeten voldoen (Bouwbesluit, Arbobesluit, etc.).

Minister Slob heeft een Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op scholen (LCVS) ingesteld. Dit team heeft een ambitieplan opgesteld. Op basis van dit plan moet uiterlijk op 1 oktober het onderwijspersoneel en de leerlingen weten wat de status is van het schoolgebouw. Het ambitieplan betekent voor scholen het volgende:

- Alle scholen hebben onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur een check gedaan om te onderzoeken of de gebouwen voldoen aan de eisen;
- Als hun gebouwen niet aan de eisen voldoen, is er contact opgenomen met de lokale GGD. Wat de maatregelen zijn die een school moet nemen is per situatie afhankelijk. De GGD adviseert hier over.
- Alle scholen communiceren vóór 1 oktober aan hun onderwijspersoneel en leerlingen waar de school staat. Dit betekent dat de school ofwel communiceert dat de gebouwen voldoen aan de eisen, ofwel welk plan er ligt om ervoor te zorgen dat de gebouwen voldoen aan de eisen. Ook communiceert de school dit aan de sectorraad, waarmee wordt bijgedragen aan het landelijk beeld.

B3 Reguliere bijstand

De landelijke werkloosheid lijkt sterk op te lopen vanaf medio maart. Dit kan c.q. zal gevolgen hebben voor de instroom in de reguliere bijstand. Ter indicatie: een gemiddelde bijstandsuitkering kost Zwolle ca € 13.500 op jaarbasis. In principe zijn realisatiecijfers bijstand in het lopende jaar voor rekening en risico van gemeente. In het jaar daar op volgend worden de realisaties op landelijk niveau verwerkt in het macrobudget vanuit het Rijk, waardoor de kosten geheel of grotendeels gecompenseerd worden (afhankelijk van precieze verdeling via het verdeelmodel bijstand). Vanuit de VNG wordt momenteel gesproken met het Rijk om de stijging van bijstand, vanwege de omstandigheden, ook in het lopende jaar gecompenseerd te krijgen. Het is nog niet duidelijk of dit zal gebeuren.

Op dit moment zien we in Zwolle in april een stijging van 55 bijstandsgerechtigden ten opzichte van maart (waar de maanden daarvoor geen sprake was van een stijging. Het is normaal dat de bijstandscijfers vertraagd reageren op een toename van de werkloosheid. Dit hangt onder meer samen met de WW als voorliggende voorziening.

Update per 19 juni 2020:

Het aantal bijstandsccliënten is in mei met 53 toegenomen ten opzichte van april en met 108 ten opzichte van maart. Eind mei waren er 3.703 bijstandsccliënten.

Update per 31 augustus 2020:

In juni en juli is het aantal bijstandsccliënten met 59 respectievelijk 9 toegenomen. Ten opzichte van maart een toename van 176. Eind juli waren er 3.771 bijstandsccliënten.

B4 Armoede en schulden

Op de middellange termijn voorziet men stijgende uitgaven. Er is op dit moment nog geen zicht op de effecten van de crisis voor het minimabeleid en de schulddienstverlening. Wij verwachten dat de eerste effecten in de loop van het jaar zichtbaar worden. Het Rijk gaat voor het calamiteitenfonds van de landelijke vereniging van Voedselbanken een subsidie verstrekken van € 4 miljoen. De Voedselbank Zwolle heeft hier geen beroep op gedaan.

Het noodfonds heeft ongeveer € 17.500 uitgegeven voor laptops, Stichting Meedoen betaald hiervan € 5.000.

Update per 19 juni 2020:

We zien een toename in de aanvragen voor schulddienstverlening. De toename is vergelijkbaar met het verwachte landelijke beeld. In het recent uitgebrachte rapport van Deloitte en Schuldenlab is de verwachting dat het aantal aanvragen voor schulddienstverlening vanaf 2020 met 30% zal gaan stijgen. In september proberen meer zicht te krijgen op het financiële effect.

Update per 31 augustus 2020:

De Voedselbank Zwolle constateert de afgelopen maanden een licht stijgenden tendens in het aantal gebruikers.

B5 Verbonden partijen

Op dit moment zijn er behalve de GGD, Tiem bv en de ROVA geen signalen die erop duiden dat de verbonden partijen veel extra kosten maken. Voor een deel is het ook nog lastig in te schatten hoe hoog de extra kosten zijn, bijvoorbeeld bij de GGD.

GGD-IJsselland

De GGD IJsselland heeft de afgelopen weken haar team van 15 medewerkers verzeesvoudigd tot ongeveer 90 medewerkers. Dit was binnen de GGD mogelijk door het herschikken van werkzaamheden, ook omdat onderdelen van de reguliere werkzaamheden zijn afgeschaald. Het is mogelijk om deze capaciteit om te bouwen naar externe krachten die worden getraind om aan de slag te gaan. In de huidige opstelling kan de testcapaciteit gemakkelijk worden uitgebreid van de gemiddeld 50 testen per dag op dit moment tot 150-200 testen per dag.

De GGD bereidt zich voor op verdere opschaling na 11 mei om inwoners laagdrempelig kunnen testen. In relatie tot de versoepeling van de coronamaatregelen op 6 mei 2020 heeft het kabinet aangegeven dat de GGD's sterk uitgebreid worden om in juni klaar zijn om de massale tests en het vervolgonderzoek uit te voeren. In onze regio zal naar verwachting een maximale capaciteit van 900 testen per dag nodig kunnen zijn. Deze 900 per dag is de regionale vertaling van het landelijke getal van 30.000 per dag (wat bedoeld wordt met de massale tests in de persconferentie van 6 mei).

Binnen de GGD zijn afspraken gemaakt over het dekken van de kosten. Hierover informeert het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur langs reguliere weg bij de behandeling van de bestuursrapportage in de vergadering van het Algemeen Bestuur in juni 2020. Wat betreft de verdere uitbreiding van de capaciteit van de GGD vanwege het kabinetsbesluit van 6 mei, en dan met name financiële consequenties daarvan, zijn inmiddels vragen gesteld aan het Rijk. Wij zullen de raad informeren zodra daarover meer duidelijkheid is.

Het moge duidelijk zijn dat dit een grote impact zal hebben op het resultaat en de financiële positie van de GGD. Daar onduidelijk is hoe lang deze crisis gaat duren, kan de omvang van de extra kosten nog niet goed bepaald worden. Hopelijk is dit ten tijde van de jaarrekening 2020 meer duidelijk. Wij verwachten dat het Rijk de extra kosten zal compenseren daar deze veroorzaakt worden door extra werkzaamheden die volgen uit de RIVM-maatregelen. Zeker is dit vooralsnog niet, hierover zijn nog gesprekken gaande met het Rijk. Het aandeel van Zwolle in de GGD begroting is ca 25%.

Update per 19 juni 2020:

Er zijn nog tal van onzekerheden over de exacte kosten over het jaar 2020. Duidelijk is dat er al veel van de GGD is gevraagd, maar ook dat er ook nog langere tijd nog meer van de GGD wordt verwacht. De GGD heeft de opdracht om uitgebreid te testen en daarbij het benodigde bron- en contactonderzoek uit te voeren.

Er is nog geen duidelijkheid in welke mate hiervoor vanuit het Rijk wordt gecompenseerd en hoe financiering en bevoorschotting wordt geregeld. Ook is nog onduidelijk in welke mate de kosten voor reguliere taken en de inkomstenderving als gevolg van de crisis door het Rijk worden vergoed.

Samen met de voorzitters van de 25 GGD'en in Nederland is aan de het ministerie van VWS een brief gestuurd waarin wordt 'aangedrongen' op compensatie voor de

financiële gevolgen van de coronacrisis. Over dit onderwerp vindt inmiddels op een tweetal bestuurlijke tafels overleg plaats. In dit kader valt ook op korte termijn een landelijke inventarisatie van kosten per GGD te verwachten.

De GGD zorgt ervoor dat de reservering van het positieve jaarrekeningresultaat op voorhand geen invloed heeft op de kosten die de GGD (mogelijk) bij het Rijk kan claimen.

De GGD zal na de crisis een overzicht maken van de kosten vanwege corona. Als blijkt dat de werkelijke kosten lager zijn dan het bedrag voor kosten coronavirus, kan het verschil alsnog aan de gemeenten worden terugbetaald. Deze afrekening wordt aan het algemeen bestuur aangeboden.

Update per 31 augustus 2020:

Omtrent de vergoeding van de meerkosten bij de GGD zijn inmiddels landelijke afspraken gemaakt. Het Rijk heeft in totaal € 350 miljoen voor de compensatie uitgetrokken. De vergoeding van de kosten vindt plaats door een directe vergoeding van het Ministerie aan de GGD. Er komt dus geen geld via het gemeentefonds. Alles wordt rechtstreeks vergoed.

De GGD verwacht op korte termijn de instructie voor het aanvragen van de vergoeding van het Ministerie van VWS te ontvangen. Er wordt een voorschot aangevraagd voor het gehele jaar 2020.

De kosten van het eerste half jaar worden in 1 keer vergoed, daarna ontvangt de GGD maandelijks een bedrag op basis van een maandelijks declaratie. Verantwoording van de kosten vindt plaats via de jaarrekening van de GGD. De kosten moeten apart in de jaarrekening zichtbaar zijn. Vooraf wordt voor de accountant een controleprotocol opgesteld, om te voorkomen dat tijdens de controle onduidelijkheden ontstaan. De regeling van de meerkosten loopt ook door in 2021.

ROVA - afvalinzameling

We zien een toename bij de ingezamelde hoeveelheid afval. Zowel bij het gewone restafval en de grondstoffen die apart worden ingezameld. Het grof huishoudelijk afval is fors toegenomen en er is sprake van extra kosten vanwege illegaal gedumpt afval.. De kosten van verwerking van dat afval komt direct ten laste van de gemeente. Naar verwachting leidt dat tot een tegenvaller op de afvalexploitatie in 2020. Rond 1 juni verwacht ROVA meer zicht te hebben op de effecten (kosten en opbrengsten) van de afvalstromen. De stijging komt met name voort doordat niet meer buitenshuis voedsel wordt geconsumeerd en dat inwoners massaal hun huis opruimen. Eventuele extra kosten kunnen worden opgevangen uit de voorziening afval.

Update per 19 juni 2020:

De afval-en grondstoffeninzameling van ROVA in de gemeente Zwolle ondervindt op meerdere aspecten de gevolgen van deze crisis. Enerzijds zijn de tonnages van het ingezamelde huishoudelijk afval gestegen. Dit geldt zowel voor de grondstofstromen als het grof en fijn huishoudelijk restafval. Deze stijging komt met name voort uit het feit dat niet meer buitenshuis voedsel werd geconsumeerd en dat inwoners massaal hun huis opruimen. De stijging van tonnages heeft tot gevolg dat enerzijds de kosten voor verwerking toenemen (er moet meer afval worden verwerkt) en de inzamelkosten stijgen (groter aanbod, er moet vaker worden overgeslagen, routes kosten meer tijd). Daarnaast verstoort het extra aanbod van afval en grondstoffen de verwerking van deze stromen. Enerzijds kunnen sorteerbedrijven het aanbod niet aan, anderzijds is er minder vraag naar het recyclet.

Verwerkingskosten

De totale verwerkingskosten van restafval, gft en grof huisvuil vallen om en nabij € 200.000 hoger uit over de maanden januari t/m mei in 2020 ten opzichte van deze maanden in 2019. Een kanttekening is dat door autonome prijsstijgingen van de verwerkingskosten, de hogere kosten niet alleen aan corona te wijten zijn.

Logistieke inzamelkosten

Ook de logistieke inzamelkosten van maart t/m mei zijn hoger ten opzichte van 2019 door de effecten van corona. De crisis zorgt voor een toename van het aantal ledigingen huis aan huis

inzameling, de inzet van uren van opruimen van illegaal afval, en werkzaamheden van de kraanwagens (i.v.m. vaker ledigen van verzamelcontainers), waarvoor een grotere inzet van personeel en materiaal benodigd is. Deze hogere kosten van maart t/m mei ten opzichte van 2019 bedragen ongeveer € 93.773. De meerkosten voor extra inzeturen op het MBS en de extra uren van de handvegers voor het meenemen van illegaal afval zijn buiten beschouwing gelaten. Hier staan ook minder kosten voor bijv. het ledigen van prullenbakken tegenover.

Update per 31 augustus 2020:

De Rova verwacht circa € 300.00 aan extra kosten te maken (zie update 19 juni). Daarnaast heeft de Stichting Symphony problemen met inzameling van textiel en voorlopig de rekeningen vanaf hlf maart niet betaald.

Stichting Kringloop Zwolle (SKZ) heeft een tweetal leningen bij de BNG lopen waar wij garant voor staan: SKZ heeft bij de BNG om uitstel van aflossing gevraagd. Dat is vooralsnog door de BNG geaccepteerd. SKZ gaat waarschijnlijk een nieuwe lening aan met de BNG en zal deze niet betaalde aflossingen alsmede rente meenemen in een nieuwe lening onder een nieuwe garantstelling vd gemeente. Het risico voor Zwolle is miniem.

TIEM bv

Op de locatie Lingenstraat is de productie in maart 2020 nagenoeg stil komen te liggen. Vanaf mei is de productie geleidelijk aan opgestart onder de door de overheid gestelde veiligheidsvoorschriften. Verwacht wordt dat de productie niet volledig kan worden opgeschaald zodat iedereen volledig kan werken binnen de 1,5m richtlijnen. Er zal waarschijnlijk nog tot eind van het jaar in verschoven werktijden en/of shifts gewerkt blijven worden.

Bij gedetacheerden wordt het beleid van de inlener gevolgd, wat betekent dat er deels wordt gewerkt. Eind maart was ca. 50% van de gedetacheerden aan het werk. De verwachting is dat geleidelijk aan weer meer gedetacheerden aan het werk kunnen bij inleners.

De begeleiding en ontwikkeling van bijstandsgerechtigden naar werk door adviseurs Werk&Ontwikkeling is op afstand doorgegaan, voor zover mogelijk.

Ondanks dat de inkomsten van Tiem voor ca. 80% uit vaste subsidies bestaan leidt de corona-uitbraak tot forse inkomstendaling door omzetsderving. De verhuuropbrengsten gebouw loopt door. Op kosten wordt beperkt bespaard omdat de meeste kosten uit vaste personeelskosten en gebouwkosten bestaan.

Een eerste inschatting van het nadeel over 2020 is circa € 700.000. Verwacht wordt dat een groot deel van het nadeel wordt gecompenseerd door het Rijk. De gesprekken hierover tussen het Rijk en de VNG zijn in een ver gevorderd stadium.

De kosten kunnen nog oplopen als (niet verzekerde) klanten failliet zouden gaan en niet aan hun betaalverplichting kunnen voldoen. Vooralsnog is dit niet aan de orde.

Update per 19 juni 2020:

Inmiddels is bekend dat het Rijk € 90 miljoen beschikbaar stelt voor de Sociale Werkvoorziening voor de periode tot 1 juni 2020 en verwachten wij dat het nadeel over 2020 naar huidige inzichten nagenoeg volledig wordt gecompenseerd.

Update per 31 augustus 2020:

In het tweede steunpakket voor de periode vanaf 1 juni 2020 is € 50 miljoen beschikbaar gesteld.

B6 Beheer en onderhoud openbare ruimte

We zetten er op in zoveel mogelijk werk door te laten lopen, maar voor onze projecten in de openbare ruimte verwachten we al met al wel vertraging. In welke mate is nu nog lastig om aan te geven. Er wordt buiten wordt nog wel gewerkt, maar er is enige zorg over aanlevering/beschikbaarheid van materiaal, maar dit lijkt tot op heden geen knellend probleem.

Wel zien opbrengstenderving bij de parkeergelden Wythmenerplas en Kleine Veer, maar ook besparing op inzet. Zodra de recreatie weer open gesteld wordt zijn wellicht meer fysieke maatregelen nodig, zoals schoonmaak en toezicht. Ook in de wijken zien we meer inzet vanwege de Coronamaatregelen (bijvoorbeeld gele bebording en toezicht en handhaving Diezerstraat). Met ROVA is afgesproken dat ze monitoren welke effecten corona heeft op de uitvoering van hun taken en de kosten daarvan. Vooralsnog is het beeld dat er geen sprake is van kostenverhoging of besparingen, wel van verschuiving van taken. Zo is er geen inzet voor evenementen, maar worden de betreffende medewerkers ingezet bij bijvoorbeeld het plaatsen van (drang) hekken en het plaatsen van informatieborden. In geval van calamiteiten is er voor het bereikbaar houden van de stad een Corona protocol opgesteld.

Update per 19 juni 2020:

De recreatie gaat weer gedeeltelijk open. Verder ongewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

Situatie ongewijzigd.

B7. Toezicht en handhaving

De inzet van toezicht en handhaving is tot nu toe opgevangen door herprioritering. Vanaf 1 juni gaat dat niet meer lukken. De verwachte extra kosten zijn ca € 50.000 per maand, inclusief extra kosten voor juridische ondersteuning.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

Er zijn diverse maatregelen genomen om verdere verspreiding van Corona zoveel mogelijk te voorkomen. In met name de binnenstad maar ook op andere plekken waar veel mensen bij elkaar komen is met belijning, borden, tekstkarren, cityhosts en BOA's zoveel mogelijk burger vriendelijk opgetreden. Daarnaast is samen met de horeca gekeken hoe terrassen aangepast konden worden om toch nog zoveel mogelijk mensen te kunnen ontvangen.

Het grootste deel van deze kosten (€ 450.000) wordt veroorzaakt door de inhuur van extra BOA's, inzet crowdmanager (extern) en huren van borden en tekstkarren.

Deze kosten zullen ook in 2021 doorlopen, waarschijnlijk wel lager maar dat is erg afhankelijk van de omstandigheden. In dit nadeel zit ook 125k inzet BOA's parkeren, dit moet bij parkeren een voordeel geven.

B8 Kermis (nieuw opgevoerde post)

Update per 31 augustus 2020:

Door corona is de kermis in de binnenstad niet doorgestaan. Deze wordt normaal door de gemeente georganiseerd. Weliswaar heeft de kermis later alsnog plaatsgevonden in park de Weezenlanden onder leiding van de kermisexploitanten zelf (in plaats van de gemeente). Dit betekent dat de beoogde opbrengst van de kermis niet is gerealiseerd. Deze opbrengst bestaat voornamelijk uit pacht, die de kermisexploitanten afdragen aan de gemeente. De kosten van de kermis in de binnenstad waren wel reeds gemaakt, omdat deze voor corona zijn uitgevoerd. Als gevolg hiervan is een tekort van € 87.700 in 2020 ontstaan.

B9 Voortgang projecten

Op dit moment zijn er geen signalen dat er grote problemen ontstaan bij de uitvoering van de diverse gemeentelijke projecten. Zie ook de Rapportage over de voortgang van de grote projecten.

([link](#)) Op kleine schaal zien we wel dat ambtelijk minder inzet aan de projecten mogelijk is. Per 8 mei gaat het om ca 1.200 tot 1.300 uur. Nadeel tot nu toe € 100.000 - € 150.000. Vanwege de Corona is een project Corona bedrijfsvoering opgestart, waarin de extra gemaakte kosten worden bijgehouden (onder andere extra uren communicatie). Kosten tot nu toe ca € 200.000.

Update per 19 juni 2020:

Extra gemaakte kosten Coronaproject zijn opgelopen tot € 600.000. Dit betreft kosten voor onder andere communicatie, anderhalve meter inrichting gebouwen, sharepoint.

Minder ambtelijke inzet op projecten: per medio juni is vanwege Corona circa 1.700 tot 1.800 uur minder op de geraamde projecten gewerkt. Nadeel tot nu toe circa € 150.000 tot € 200.000.

Update per 31 augustus 2020:

Eind augustus bedragen de meerkosten op het Coronaproject € 750.000. Dit is een nadeel op de algemene middelen.

De minder ambtelijke inzet op projecten is eind augustus circa 2.200 uur. Het nadeel komt daarmee op circa € 250.000 tot € 300.000.

B10 Grondexploitaties

Bij de grondexploitaties zijn thans nog geen nadelige gevolgen van de Coronacrisis te merken. Over het algemeen wordt verwacht dat de crisis en de economische recessie ook de grondexploitaties zal raken. De gevolgen zijn op dit moment niet in te schatten. Bij de grondexploitatie speelt op dit moment de stikstofproblematiek een grotere rol. Daarnaast zullen de toekomstige te openen grondexploitatie Breezicht-Noord en De Tippe leiden tot een hoger risicoprofiel.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

De situatie is ongewijzigd. Binnen de grondexploitaties is tot heden weinig te merken van de gevolgen vanwege Corona.

B11 Werken op afstand

Als gevolg van de Coronacrisis moet het overgrote deel van het ambtelijk apparaat de werkzaamheden vanuit huis verrichten. Dit brengt voor de gemeente kosten met zich mee. Zo zijn er onder andere extra ICT kosten gemaakt. De ingeschatte kosten zijn ca € 100.000. De organisatie onderzoekt thans de mogelijkheden om het kantoorgebruik binnen de anderhalve meter vorm te geven. Voorlopig schatten we de extra kosten in op € 100.000 tot € 200.000. Mogelijk dat een deel opgevangen kan worden uit niet gemaakte kosten in 2020 vanwege het op afstand werken.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

B12 Financiering en garantstellingen

Wij verwachten de rentekosten ten aanzien van de reguliere financiering binnen de bestaande budgetten te kunnen betalen. Vanwege minder opbrengsten en uitstel van betalingen is iets eerder dan strikt noodzakelijk geld aangetrokken voor de middellange termijn tegen gunstige rentepercentages.

De gemeente heeft diverse lopende gemeentegaranties. Op dit moment zijn er geen aanmeldingen als gevolg van Corona die een risico inhouden voor de afgegeven garantstellingen. Wel vinden er binnenkort gesprekken plaats over mogelijk verlening garantstelling PEC Zwolle.

BNG bank heeft voor enkele leningen uitstel van betaling verleend, wij staan hiervoor garant, oa st Kringloop Zwolle en enkele sportverenigingen. Risico om hierop aangesproken te worden is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening. Voor de achtergestelde leningen bij SVN startersleningen (particulieren) is Zwolle meegegaan in de afspraak tot uitstel van betaling voor 3 maanden. Het totale leningenpakket bij de SVN is € 1,4 mln. Het risico is beperkt. Banken hebben onder NHG ook uitstel van betaling op hypotheekleningen verleend. Risico hierop schatten wij zeer laag.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

C. Financiële gevolgen inkomstenkant

C1 Gemeentefondsuitkering en compensatie Rijk

Het kabinet heeft aangegeven dat de extra rijksuitgaven vanwege de coronavirus buiten de werking van de trap op trap af systematiek (accres) worden gesteld. Om te zorgen voor financiële stabiliteit in het Gemeentefonds hebben het Rijk en de VNG besproken om het accres voor de rest van deze kabinetsperiode (2020 en 2021) te bevriezen. Het Rijk en de VNG zijn nog in gesprek om te kijken hoe dit het beste kan worden vormgegeven. Daarbij komt ook aan de orde hoe het accres na de 'freeze-periode' wordt opgepakt. Uit de Voorjaarsnota van het Rijk valt te lezen dat het Rijk de jaren na 2021 geëxtrapoleerd heeft en beleidsintensiveringen over laat aan het nieuwe kabinet. De ruimte voor het nieuwe kabinet zal mede bepaald worden door de zwaarte van de verwachte economische recessie en daar schuilt het risico voor de gemeenten in waar het gaat om de doorwerking naar het Gemeentefonds.

Compensatie extra uitgaven en derving inkomsten

Het kabinet en de VNG hebben afspraken gemaakt over het proces om te komen tot compensatie van extra uitgaven en de inkomstderving die verband houden met de crisis. Via een ingestelde werkgroep van experts van departementen en de koepels van decentrale overheden worden de cijfers in beeld gebracht. De verwachting is dat voor het zomerreces een eerste beeld van de compensatie bekend wordt en ook duidelijkheid komt over de compensatie van de (eventuele) vervolggkosten zolang de crisis duurt. Via de link https://vng.nl/sites/default/files/2020-04/overzicht-effecten-corona-gemeenten-schematisch-versie-23-april-2020_0.pdf krijgt u een overzicht van de onderwerpen waarover tussen het Rijk en de VNG overleg plaats over compensatie van de financiële gevolgen.

In de meicirculaire (eind mei/begin juni) worden de gemeenten geïnformeerd over (het proces van) de gesprekken over de compensatie en het omgaan met het accres. Er lijkt eind mei al een eerste tranche te worden uitgekeerd die samenhangt met de misgelopen opbrengsten tot 1 juni. En dan met name gerelateerd aan toeristen belasting en parkeerbelasting.

Een deel van de compensatie zal plaatsvinden via specifieke uitkeringen, dit zal leiden tot extra administratieve lasten en het opstellen van Sisa verklaringen. Verder worden op rijksniveau gespreken gevoerd over de borging van rechtmatigheid en de administratieve afhandeling en vastlegging.

Update per 19 juni 2020:

Via de kabinetsbrief van 28 mei 2020 zijn de gemeente geïnformeerd over het compensatiepakket vanwege corona tot de periode 1 juni. In het begin van deze notitie is daar nader op ingegaan.

Update per 31 augustus 2020:

Op 26 juni 2020 is het eerste compensatiepakket coronacrisis van het Rijk via het Gemeentefonds gepresenteerd. Zwolle ontvangt ter compensatie voor de gederfde inkomsten en de meerkosten in

de periode maart tot en mei € 3,0 miljoen, plus een voorschot van € 2,5 miljoen voor meerkosten en inhaalzorg op de begrotingsposten maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De definitieve compensatie wordt verrekend op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Op 28 augustus is het tweede compensatiepakket door het Rijk gepresenteerd. De verdeling van de gelden is nog geheel duidelijk. De globale inschatting is dat de gemeente Zwolle circa € 2,0 miljoen ontvangt. Onderdeel van de compensatie is het incidenteel niet doorvoeren van de toename van de opschalingskorting in 2020 en 2021.

Naast de compensatie voor de gemeenten heeft het Rijk diverse andere regelingen getroffen waar ondernemers, zelfstandigen en andere instellingen/verenigingen een beroep op kunnen doen.

C2 Gemeentelijke belastingen, leges en heffingen

Naast het verlenen van uitstel van betalingen zien we dalende inkomsten via met name de parkeeropbrengsten, de toeristenbelasting en precariobelasting.

Parkeeropbrengsten

De parkeeropbrengsten in april zijn 20% van de normale omzet (de gemiddelde omzet per maand ligt tussen de € 800.000 en € 900.000). In maart was de opbrengst 65% van de normale omzet omdat medio maart de gevolgen van de coronacrisis intraden. Uitgaande van het scenario dat vanaf mei/juni het gebruik van de parkeergelegenheden geleidelijk aan toeneemt en in november weer op het normale niveau zit dan verwachten wij een inkomstderving van ca € 2.600.000 (inclusief minder opbrengsten via de parkeerboetes). Elke maand dat het herstel zich later in zet geeft een aanvullende opbrengstderving van ca € 500.000. Normaliter vindt verrekening plaats met de beschikbare parkeerreserve, bij de begroting zal worden beoordeeld of de reserve toereikend is mede in afweging van mogelijke investeringen ten laste van de reserve.

Per twee weken worden de parkeerinkomsten gemonitord waarna de prognose/ scenario zo nodig wordt bijgesteld.

Update per 19 juni 2020:

In mei lag de opbrengst op 32% van de verwachte omzet. Uitgaande van het scenario dat vanaf juni de opbrengst op 50% ligt en tot eind van het jaar toeneemt tot 80% van de geraamde omzet, dan verwachten wij een opbrengstderving van circa € 3.000.000. De veronderstelde economische recessie is reden om nu uit te gaan van het bijgestelde scenario. Elke maand dat het herstel zich later inzet geeft een aanvullende opbrengstderving van €400.000 tot € 500.000.

Update per 31 augustus 2020:

In de maanden juni t/m augustus is de opbrengst sneller toegenomen dan verwacht. In juli lag de opbrengst op 80% van de begroting. Als deze lijn zich doorzet dan verwachten we een nadeel op parkeren in 2020 van circa € 2.100.000.

Toeristenbelasting

De geraamde opbrengst uit de toeristenbelasting bedraagt € 300.000. Voorlopig schatten we in dat het effect van de crisis tot een halvering van de opbrengst zal leiden.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

Binnenkort starten we waarschijnlijk weer met het opvragen van het aantal overnachtingen, dan wordt ook duidelijk wat de werkelijke gevolgen zijn.

Precariobelasting

De precariobelasting voor horecaondernemers worden tot 1 september 2020 niet geïnd. Omdat vanwege de maatregelen een periode geen gebruik kan worden gemaakt van de uitstallingen zal er

ook geen belasting worden opgelegd. De jaaromzet is € 450.000, verwacht wordt dat 25% niet kan worden geïnd.

Update per 19 juni 2020:

Wij hebben de raad voorgesteld over 2020 geen precariobelasting op terrassen in rekening te brengen. Het nadeel van circa € 300.000 wordt gedekt uit de reserve incidentele bestedingen.

Update per 31 augustus 2020:

De situatie is ongewijzigd. De begroting 2020 is aangepast op basis van het raadsbesluit.

Warenmarkten/havengelden

De marktgelden worden tot 1 september 2020 niet geïnd. We zien dat de markt tot nu toe nog steeds redelijk bezet is en verwachten dat de inkomstenderving beperkt zal zijn. Eenzelfde beeld zien we bij de havengelden. De havengelden worden periodiek opgelegd.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 25 augustus 2020:

Binnenkort starten we waarschijnlijk met het versturen van 2^e en 3^e kwartaal

Reclamegelden

Bij de reclamegelden zien we dat naast uitstel van betalingen ook aanvragen binnen komen tot vermindering van de verschuldigde betalingen.

Update per 19 juni 2020:

Situatie is niet gewijzigd.

Update per 31 augustus 2020:

De gemeente ontvangt jaarlijks van een vijftal reclamebedrijven (waarmee de gemeente contracten heeft afgesloten) een vergoeding voor reclame-exploitatie in de openbare ruimte in Zwolle. Als gevolg van de coronacrisis hebben deze bedrijven te maken gekregen met sterk teruglopende reclame-inkomsten, waardoor zij moeite hebben om aan hun verplichtingen aan de gemeente te voldoen. Het is op dit moment niet duidelijk of en hoe snel de reclamemarkt zich zal herstellen naar het niveau van 2019. In verband hiermee heeft de gemeente van alle 5 bedrijven verzoeken tot kwijtschelding en aanpassing van de contractvoorwaarden ontvangen. De bedrijven beroepen zich op onvoorziene omstandigheden. Het college besluit is:

1. De verschuldigde afdracht over de periode van maart tm december 2020 (in gelijke delen) in de resterende contractjaren kan worden betaald.
2. Wethouder De Heer toestemming te geven (in het slechtste geval) de afdracht te wijzigen op basis van een 50/50 risicoverdeling over de periode van maart tm december 2020
3. Aan 1 en 2 de voorwaarde te verbinden dat de door de coronacrisis ontstane financiële en/of bedrijfseconomische problemen door de reclamebedrijven moeten worden aangetoond door middel van een accountantsverklaring/rapport.
4. In afwijking van het aanbestedingsbeleid de concessie tav A0 displays onderhands aan Centercom te verlenen voor de duur van één jaar (2021).

Leges Burgerzaken

Update per 31 augustus 2020: (nieuw opgenomen begrotingspost)

Bij de onderdelen reisdocumenten en rijbewijzen komen minder inkomsten binnen. Na verrekening met de daarmee gepaard gaande lagere uitvoeringskosten is het nadeel € 100.000.

Het voordeel op de uitvoeringskosten van € 50.000 komt tot uiting op de bedrijfsvoering en is niet verrekend met de lagere leges inkomsten

C3 Dividenden verbonden partijen

De dividend opbrengsten kunnen in 2020 en 2021 onder druk staan. Dit kan er toe leiden dat de in de gemeentelijke begroting opgenomen dividend opbrengsten van onze verbonden partijen (voor zover die dividend uitkeren) afnemen. Op dit moment is alleen bekend dat de BNG de dividenduitkering uitstelt tot het najaar.

Update per 19 juni 2020:

De European Systemic Risk Board (ESRB) heeft een aanbeveling uitgebracht om dit jaar de uitbetaling van dividend over het boekjaar 2019 door banken te verbieden. De ECB moet nu besluiten of deze aanbeveling overgenomen wordt.

Update per 31 augustus 2020:

Ongewijzigd.